

Mart Laar

LÄHIAJALUGU
Õpik gümnaasiumile
II osa

[UUS ÕPPEKAVA]

Väljaandja kinnitab: õpik vastab gümnaasiumi riiklikule õppekavale ning haridus- ja teadusministri poolt õppekirjandusele kehtestatud nõuetele.

Mart Laar

LÄHIAJALUGU. ÕPIK GÜMNAASIUMILE, II osa

Retsenseerinud Tõnu Tannberg ja Aive Peil

Toimetanud Kadri Laar

Keeletoimetajad Annika Vesi, Kaire Luide

Kujundanud ja küljendanud Margus Luht

Kaardid kujundanud Aide Raidmets

Fotod töödelnud Erke Härma-Ääro

Fotod ja reprod:

Corbis/Vida Press 4, 11, 15, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28-29, 30, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 43, 45, 54, 56-57, 64, 65, 69, 82, 83, 86, 87, 88, 90, 97, 100, 101, 102, 104, 105, 108, 109, 111, 123, 125, 128, 134, 141, 152, 161;
Getty Images 8-9, 16-17, 18-19, 22-23, 31, 33, 37, 40, 41, 50, 51, 52-53, 66, 85, 89, 93, 96, 98, 102, 103, 104, 106, 112-113, 115, 117, 123, 136, 138, 139, 142, 144, 145, 149, 150-151, 153, 154, 157, 159;
Mary Evans Picture Library/Scanpix 9, 60; Vicky Cartoon/Vida Press 11; Fenn-O-maniC/Wikimedia Commons 13; Jeff Dahl/Wikimedia Commons 62; Dying Regime/Wikimedia Commons 67; Chintunlee/Wikimedia Commons 135; Americasroof/Wikimedia Commons 170; TopFoto/Scanpix 13, 14, 15, 16, 27, 29, 38, 39, 54, 63, 73, 76, 80-81, 83, 84, 90, 92, 93, 100, 110, 111, 119, 128, 133; Everett Collection/Vida Press 13, 117; Shutterstock 34, 61, 79; Alamy/Vida Press 48; Rex Features/Vida Press 48, 70, 91, 94; Sputnik/Scanpix 94-95, 141; Eesti Filmiarhiiv 151, 155, 163, 165.

ISBN 978-9985-2-2211-9

Väljaandja Avita kirjastus (AS Bit)
Tallinn, 2016

Leibniz-Institut für Bildungsmedien
Georg-Eckert-Institut
Forschungsbibliothek

2022/7036

ESINDUSED

Tallinn: Pikk 68, 10133, telefon 627 5401, faks 641 1340

Tartu: Vallikraavi 7/9, 51003, telefon/faks 742 7156

Pärnu: Kuninga 18, 80011, telefon/faks 444 2278

Jõhvi: Rakvere 30, 41532, telefon/faks 337 0108

info@avita.ee

www.avita.ee

EW
H-54
(1,2016)2

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Ilma autoriõiguse omaniku kirjaliku loata pole lubatud ühtki selle väljaande osa paljundada ei mehaanilisel, elektroonilisel ega muul viisil.

Sisukord

I • KÜLM SÕDA 4

1. Külma sõja algus	4
2. Külma sõja vastasseisud	10
3. Külma sõja kriisid 1950. aastatel	16
Ungari ülestõus 1956	22
4. Külma sõja kriisid 1960. aastatel	24
Praha kevad	30
5. Lähis-Ida kriisikolled	32
6. USA tõus üliriigiks	38
7. Vastasseis USA ja NSV Liidu vahel	44
8. Kaks Saksamaad	50
9. Koloniaalsüsteemi lagunemine	56
10. Islami fundamentalism	62
11. Eluolu külma sõja ajal	68
I osa kokkuvõte	74

II • DEMOKRAATLIK BLOKK 76

12. Euroopa lõimumine	76
13. India ja Jaapan	80
14. Lääne-Euroopa arengud. Heaoluühiskond	86
15. Murranguline 1968. aasta	90
16. Pingelõdvendus	94
17. Teaduse ja tehnika revolutsioon	100
18. Lääneriikide kriis. Neokonservatismi tugevnemine	104
19. USA ja Inglismaa konservatiivse revolutsiooni ajal	110
20. Eluolu ja kultuur	114
II osa kokkuvõte	120

III • KOMMUNISTLIK MAAILM 122

21. Kommunistlik maailmasüsteem	122
22. Nõukogude Liidu satelliitriigid Kesk- ja Ida-Euroopas	128
23. Hiina ja Tiibet	132
24. Kommunismi levik mujal maailmas	138
25. Stalinism NSV Liidus teise maailmasõja järel	142
26. Sulaperiood ja stagnatsioon	146
27. Kultuur ja eluolu Nõukogude Liidus	150
28. Kommunismi kuriteod	156
29. Eesti NSV	162
30. Pagulus	168
III osa kokkuvõte	174